

Per Voetmann, *Dobbeltbeslutsom. En analyse af Socialdemokratiets kernevåbenpolitik 1979-1984*, Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, 1986, 135 s., 84,00 kr.

I denne omarbejdede version af et statskundskabsspeciale argumenterer Per Voetmann for, at der er betydelige elementer af kontinuitet i Socialdemokratiets sikkerhedspolitik. Ændringer, der kommer efter 1979, skyldes flere forskellige faktorer. På visse områder er Socialdemokratiet reaktivt. Det er udviklingen i søsterpartierne i Europa, som socialdemokraterne reagerer på. På andre områder må ændringerne forklares ud fra personforhold: nye aktive medlemmer i folketingsgruppen, Anker Jørgensens »hjerne« mv. Voetman viser, at en forklaring må tage hensyn til de forskellige niveauer, politikken forgår på: det lokale, det regionale og det internationale. Forklaringerne er, mener Voetman, ikke de samme på de forskellige niveauer og forsigtighed tilrådes over for simple forklaringer på Socialdemokratiets kernevåbenpolitik i denne periode.

Hans-Henrik Holm
Institut for Statskundskab

Jan Didriksen, *Industrien under Hakekorset*, Oslo: Universitetsforlaget, 1987, 203 s., 190,00 Nkr.

Den tyske besættelse af Norge 1940-45 adskiller sig på mange måder fra den samtidige besættelse af Danmark. Eksempelvis gik nazificeringen af organisationerne meget langt i Norge. Den foreliggende bog behandler industriens, men især Norges Industriforbunds reaktioner på forsøget på at opbygge en korporativ stat under nazistisk førerskab. Delvis er der tale om manglende reaktioner, idet Norges Industriforbund helt frem til efteråret 1942 gik forholdsvis langt i forsøget på ikke at støde an mod besættelsesmagten. Det kom dog til et brud med denne linie, anført af kredsen bag et illegalt Industriforbund; fra begyndelsen af 1943 eksisterer der både et nazistisk og et illegalt Industriforbund, det første mest som en tom skal, det sidste med opbakning fra størstedelen af norsk industri. – Bogen giver – blandt andet gennem et antal optrykte dokumenter – et godt indblik i en spændende problemstilling: hvor langt kan/bør en organisation gå for at overleve?

Vores fælles fremtid. Brundtland-kommissionens rapport om miljø og udvikling, København: FN-forbundet og Mellemløst Samvirke, 1987, 368 s., 148,00 kr.

Ingen kan være i tvivl om miljøproblemernes stigende betydning, ej heller om, at såvel problemerne som deres løsning i bund og grund er internationale. Brundtland-kommissionens rapport afspejler dette fuldt ud. Den består af tre dele, der behandler de fælles problemer, de fælles udfordringer og de fælles løsninger. Mange problemer tages op, blandt andet den internationale økonomis

Per Voetmann, *Dobbeltbeslutsom. En analyse af Socialdemokratiets kernevåbenpolitik 1979-1984*, Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, 1986, 135 s., 84,00 kr.

I denne omarbejdede version af et statskundskabsspeciale argumenterer Per Voetmann for, at der er betydelige elementer af kontinuitet i Socialdemokratiets sikkerhedspolitik. Ændringer, der kommer efter 1979, skyldes flere forskellige faktorer. På visse områder er Socialdemokratiet reaktivt. Det er udviklingen i søsterpartierne i Europa, som socialdemokraterne reagerer på. På andre områder må ændringerne forklares ud fra personforhold: nye aktive medlemmer i folketingsgruppen, Anker Jørgensens »hjerne« mv. Voetman viser, at en forklaring må tage hensyn til de forskellige niveauer, politikken forgår på: det lokale, det regionale og det internationale. Forklaringerne er, mener Voetman, ikke de samme på de forskellige niveauer og forsigtighed tilrådes over for simple forklaringer på Socialdemokratiets kernevåbenpolitik i denne periode.

Hans-Henrik Holm
Institut for Statskundskab

Jan Didriksen, *Industrien under Hakekorset*, Oslo: Universitetsforlaget, 1987, 203 s., 190,00 Nkr.

Den tyske besættelse af Norge 1940-45 adskiller sig på mange måder fra den samtidige besættelse af Danmark. Eksempelvis gik nazificeringen af organisationerne meget langt i Norge. Den foreliggende bog behandler industriens, men især Norges Industriforbunds reaktioner på forsøget på at opbygge en korporativ stat under nazistisk førerskab. Delvis er der tale om manglende reaktioner, idet Norges Industriforbund helt frem til efteråret 1942 gik forholdsvis langt i forsøget på ikke at støde an mod besættelsesmagten. Det kom dog til et brud med denne linie, anført af kredsen bag et illegalt Industriforbund; fra begyndelsen af 1943 eksisterer der både et nazistisk og et illegalt Industriforbund, det første mest som en tom skal, det sidste med opbakning fra størstedelen af norsk industri. – Bogen giver – blandt andet gennem et antal optrykte dokumenter – et godt indblik i en spændende problemstilling: hvor langt kan/bør en organisation gå for at overleve?

Vores fælles fremtid. Brundtland-kommissionens rapport om miljø og udvikling, København: FN-forbundet og Mellemløst Samvirke, 1987, 368 s., 148,00 kr.

Ingen kan være i tvivl om miljøproblemernes stigende betydning, ej heller om, at såvel problemerne som deres løsning i bund og grund er internationale. Brundtland-kommissionens rapport afspejler dette fuldt ud. Den består af tre dele, der behandler de fælles problemer, de fælles udfordringer og de fælles løsninger. Mange problemer tages op, blandt andet den internationale økonomis

rolle, fødevarerikthed, industriel produktion og byernes vækst; rapporten ser også miljø- og udviklingsproblematikken i sammenhæng med freds- og sikkerhedsspørgsmålet. Uanset hvilken skæbne rapporten kommer til at lide i FN, er den ikke til at komme udenom for alle, der beskæftiger sig med miljø og udvikling i et internationalt perspektiv.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab

Mogensen, Gunnar Viby, *Historie og økonomi, Samfundsvidenskabelige synsvinkler på dansk historieforskning efter 1970*, København: Akademisk forlag, 1987, 240 s.

Til brug ved undervisningen i økonomisk historie ved politstudiet har økonomien og socialforskeren Gunnar Viby Mogensen udsendt denne bog, der angiveligt vil lægge op til en diskussion af begrebet tværfaglighed og forholdene i grænsefeltet mellem historie og økonomi. Dens værdi ligger dog først og fremmest i dens forskningsoversigt over de i bogform udsendte dele af dansk økonomisk-historisk forskning siden 1970. Hovedemnerne her er studiet af økonomisk vækst i Danmark og udviklingen i indkomstfordelingen. Både inden for disse forskningsområder og på en række andre er det bemærkelsesværdigt, hvor mange økonomisk uddannede forskere, der har præget den økonomisk-historiske forskning.

Viby Mogensen diskuterer blandt andet også Rostows faseteori, marxistisk udviklingsteori og den såkaldte *New economic History*. Der gives desuden en introduktion til historisk metode, som især er en parafrase over H.P. Clausens *Hvad er historie?* (1963), suppleret med lange citater fra en række andre metode-bevidste historikere. Denne del forekommer at være den mindst vellykkede, blandt andet fordi der ikke sondres mellem det funktionelle og det absolutte kildesyn.

Jørgen Elklit
Institut for Statskundskab

Johs. Nielsen, *1864 - Da Europa gik af lave*. Odense University Studies in History and Social Sciences, vol. 102, Odense Universitetsforlag, 1987, 439 s., 240,00 kr. (eksklusive moms).

Bogens titel er misvisende. Den handler nemlig mindre om europæisk storpolitik end om forløbet af krigen 1864 mellem Danmark og Preussen og Østrig. Udviklingen af denne krig er behandlet meget detaljeret, og selvom der er lagt særlig vægt på den militære side, kommer forfatteren også ind på de politiske aspekter. Hans hovedtese er, at den danske regering ikke havde holdt de militære styrker til